

Biblioteca Științifică de Stat din Banská Bystrica, Slovacia

Dr. EVA MÁRZA
Universitatea „1 Decembrie 1918”
Alba Iulia

Abstract

The State Scientific Library of Banská Bystrica, Slovakia

Banská Bystrica is a beautiful city situated in the heart of Slovakia, with an impressive historical background.

The State Scientific Library was founded in 1926 and its first librarian was a teacher, Karol Kiszeľy, a famous orientalist.

Nowadays, the Library can be found in the historical center of the city. It is a modern library, with a multifunctional and multicultural profile, a place for scientific study as well as for cultural activities.

Keywords: *State Scientific Library, Banská Bystrica, Slovakia, cultural activities, scientific study*

Conferința internațională dedicată istoriei cărții tipărite în cel de al XVI-lea secol (*16. storočie v zrkadle knižnej kultúry*), organizată de Biblioteca Științifică de Stat (Štátna vedecká knižnica) de la Banská Bystrica din Slovacia, ne-a oferit ocazia atât a participării la eveniment, cât și a unei vizite foarte agreabile, dar și de documentare, a acestei moderne biblioteci slovace. Fiind primiți de doamna director a bibliotecii PhDr. Oľga Lauková, PhD. și doamna director adjunct PhDr. Blanka Snopková, PhD., conferința și vizita ne-au oferit multe informații utile și un interesant schimb de idei nu numai în istoria cărții europene tipărite în veacul al XVI-lea, ci și în ceea ce privește managementul actual al bibliotecilor.

Orașul Banská Bystrica se află, din punct de vedere geografic, în inima Slovaciei. Sub aspect cultural și istoric, este un oraș cu o îndelungată

evoluție, fiind numit și „oraș de cupru,” datorită bogățiilor de minereuri din zonă: cupru, argint, aur și altele, care au conferit orașului un loc special în Europa evului mediu și în perioadele ulterioare.

Biblioteca vizitată este plasată în centrul istoric al orașului. Este o bibliotecă modernă, cu profil multifuncțional și multicultural, științific și informatic, un spațiu propice pentru studiu și desfășurare a vieții culturale locale și nu numai. Aflată pe o stradă liniștită, una din cele mai vechi ale

orașului, clădirea face parte din cele mai valoroase edificii din Banská Bystrica. Aspectul de astăzi se datorează originii inițiale renascentiste a celor două edificii, din care se compune biblioteca de astăzi și care în secolul al XVIII-lea au primit o nouă înfățișare barocă. În interior s-au păstrat elemente renascentiste, o impresionată logie, iar din

perioada mai târzie datează un atrium acoperit cu sticlă, o impresionantă scară festivă. Biblioteca s-a mutat în această clădire adecvată încă în anul 1969. Accesibilitatea și importanța ei de astăzi este ușor detectabilă prin numărul cititorilor, mulți tineri ori studenți, deoarece în oraș funcționează Universitatea lui „Matei Bel” cu șase facultăți specializate în științe umaniste.

Activitatea instituției se desfășoară în multe direcții, cea biblioteconomică, bibliografică, de cercetare, instrucție, editorială și, în general, culturală și educativă. Beneficiind astăzi de un edificiu valoros, cu multe posibilități de dezvoltare, biblioteca a fost înființată în anul 1926. Primul bibliotecar, așa cum se întâmpla în multe cazuri, a fost un profesor de gimnaziu, Karol Kiszely, cunoscut orientalist în Slovacia, membru al unor societăți științifice locale și internaționale. Inițial, fondul bibliotecii era

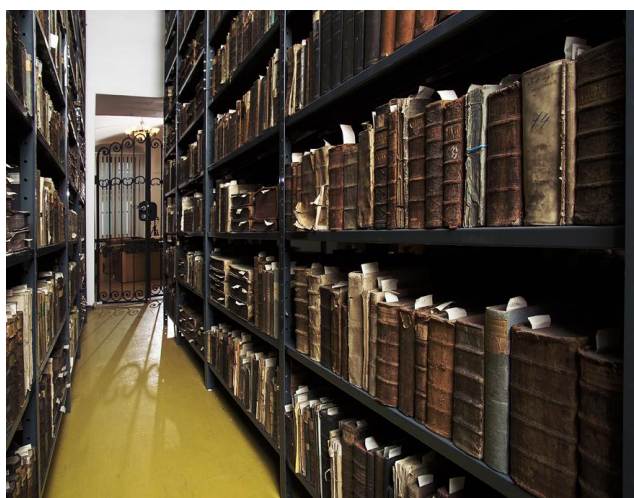
format din 200 de cărți - o donație al Ministerului Culturii de atunci. Biblioteca s-a dezvoltat treptat, dintr-una publică orășenească, până la o instituție științifică, concentrată din anul 1969 spre achiziții, prelucrare științifică a fondului de carte, preservarea acestuia, intermedierea informațiilor publicului larg în vederea instrucției permanente etc.

Un pas important și benefic pentru dezvoltarea fondurilor bibliotecii este dreptul de depozit legal pentru întreaga Cehoslovacie, cărți și publicații periodice primit din 1 iulie 1963, apoi în anul 1997 a devenit biblioteca „de conservare a fondului Republicii Slovacia,” în traducere, semnificând același drept de depozit legal. Din punct de vedere organizatoric, sub cupola bibliotecii își desfășoară activitatea și Muzeul Literaturii și Muzicii, biblioteca ocupându-se de colecționarea materialelor de acest gen. Totodată,

biblioteca are acum calitate de coordonare a activității din sistemul bibliotecilor, cele de cercetare, metodic, statistic, de servicii etc. Din punct de vedere biblioteconomic, aici se organizează împrumut interbibliotecar pentru interiorul Slovaciei și cel internațional; biblioteca colaborează la construirea unui catalog cumulativ al fondurilor de carte ale bibliotecilor din Slovacia; participă la proiecte regionale și naționale, în primul rând în domeniul bibliografic, la elaborarea bibliografiei naționale slovace și în domeniul istoriei cărții. Instituția are în vedere cercetarea și bibliografierea tipăriturilor apărute pe teritoriul istoric al Slovaciei, apoi este și un centru de activitate editorială. Din activitățile culturale utile și de succes, pot fi subliniate simpoziioanele și conferințele științifice proprii, dar și cele organizate pentru terți în spațiile vrednice ale bibliotecii.

Sub cuvântul de ordine „**Biblioteca Științifică din Banská Bystrica partenerul tău în instrucție,**” biblioteca deservește în medie un număr de 600-800 de cititori pe zi, care reprezintă cca 8.000 de cititori înscriși într-un an și un fond de cca 2 milioane de unități de bibliotecă (600 de mii de cărți, periodice, muzicalii, legi, norme tehnice, patente, hărți și alte documente). Incepând cu cataloage, de la cele tradiționale și cele on-line, cititorii au la

dispoziție un întreg sistem de săli de lectură și centre culturale specializate. Pentru bibliofili și specialiști în domeniul cărților vechi - sală de Colecții speciale, apoi baza de date bibliografico-informatică, o confortabilă sală de lectură universală cu acces liber la raft cu cca 10.000 de

publicații, o sală de periodice mai noi și mai vechi, un centru de studii slave, un „atriu muzical,” cu posibilități de audiții individuale, studiu al literaturii de specialitate, spațiu care permite exersarea la instrumente muzicale. Totodată, aici se pot organiza concerte de cameră sau pur și simplu un relaxe muzical. Mai există și un centru britanic care oferă relații directe despre posibilitățile de studiu în Marea Britanie sau Irlanda. Nu trebuie uitat InfoUSA, un centru destinat celor interesați de modalitățile de învățare a limbii engleze în scopul profesării în SUA.

În colaborare cu *Goethe Institut* s-a înființat o sală de lectură pentru literatură germană și, nu în ultimul rând, în anul 2010 a fost creat, prin intermediul Bibliotecii din Shanghai, un spațiu numit *Windows of Shanghai*, care reprezintă participarea bibliotecii la proiectul cu același nume, aici fiind

singurul centru al culturii chineze din Slovacia. Copiilor de vârstă preșcolară și școlară le este destinat un mic teatru de păpuși, în care își pot dezvolta îndemânarea în mânăuirea păpușilor sau pot privi prezentarea unor piese mici jucate cu păpușile din piese îndrăgite.

Serviciul de împrumut de carte este informatizat, se poate face atât direct la bibliotecă, printr-un formular de cerere electronică, dar acesta poate fi expediat și pe calea internetului. Restituirea cărților se poate face într-un recipient specializat, care se află în fața intrării în bibliotecă. Biblioteca se face cunoscută în urbe și prin intermediul ziarului propriu, care stă gratuit la dispoziție persoanelor interesate.

Biblioteca științifică de stat din Banská Bystrica este un spațiu cultural și științific primitor și agreabil, cu cititorii săi și fondul de carte, cu proiecte de creștere și de îmbunătățire a serviciilor, atât în prezent cât și în viitorul apropiat.

Adresa de internet: <http://www.slovakia.culturalprofiles.net/?id=3664>